

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Vimperk, Smetanova 405, okres Prachatice

Smetanova 405, 385 01 Vimperk

Identifikátor školy: 600 062 996

Termín konání orientační inspekce: 22. leden – 25. leden 2001

Čj.	075 06/01–2078
Signatura	og5cu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je město Vimperk, Steinbrenerova 6, 385 17 Vimperk. Škola má právní subjektivitu. Do sítě byla zařazena na základě Rozhodnutí Školského úřadu Prachatice čj. 58/1996–01 ze dne 14. 3. 1996. Sdružuje

základní školu, školní jídelnu, školní družinu. V době inspekce měla 24 tříd, z toho 15 tříd 1 stupně a 9 tříd 2. stupně. Docházelo do ní 555 žáků, z nichž většina bydlí v okolním sídlišti. Z jiných školních obvodů dojíždí jen 35 žáků.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacích programů čj. 16 847/96–2, Základní škola, (1. – 3. a 6. – 9. ročník), a čj. 12 035/97-20, Obecná škola (4. – 5. roč.). Nad rámec výuky poskytuje škola jazykové, kulturní a sportovní aktivity.

Ředitel školy je ve funkci od roku 1994. Naposled byl jmenován na základě konkurzního řízení v roce 1999.

Výuka probíhá v prostorách budovy, jejímž majitelem je město Vimperk. Školní areál sdílí společně ZŠ, ZUŠ a pobočka DDM.

Škola řeší typické problémy sídlištní školy, kdy značná část žáků tráví většinu dne mimo domov. Přizpůsobuje svůj provoz potřebám žáků. Snaží se, aby žáci mohli plynule přecházet z výchovně vzdělávacího procesu do zájmových činností. Tomu je přizpůsobeno i odpovědní vyučování.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a dějepis

1. stupeň – český jazyk

Hospitace proběhly v 1. až 5. ročníku, celkem v 10 hodinách.

Plánování výuky postihuje požadavky osnov a zajišťuje kontinuitu probírané látky v jednotlivých ročnících. Při stanovení konkrétních vzdělávacích cílů vycházela naprostá většina učitelek ze schopností a možností žáků, z celkové úrovně žákovských kolektivů. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Převahu tvoří zkušené učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve 3 třídách výuky zajišťují vychovatelky, v pátém ročníku předmětu vyučuje učitelka odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku českého jazyka na 2. stupni školy.

Žáci jsou vyučováni v prostorných, esteticky upravených, světlých, účelně vybavených třídách. V některých učebnách jsou opotřebované stoly a židle. Součástí vybavení jsou nástěnné přehledy učiva a různorodé učební pomůcky, z nichž některé iniciativně zhotovily samy učitelky. Materiální zabezpečení výuky má standardní úroveň. Škola se snaží v rámci finančních možností průběžně obměňovat fond učebních pomůcek. Používané byly schváleny MŠMT ČR. Zařazení předmětu v rozvrhu hodin zohledňuje základní psychohygienické požadavky. Struktura a tempo výuky ve většině navštívených hodin byly v souladu s psychohygienickými požadavky.

Stavba hodin odpovídala vytyčeným výukovým cílům, věku a možnostem žáků. Učivo bylo žákům zprostředkováno věcně správně, v logických krocích. Ve výuce byly respektovány didaktické zásady. Učitelky aktivizovaly pozornost žáků pestrou paletou forem práce. V nejzdařilejších hodinách vytvářely prostor pro uplatnění vlastní aktivity žáků. Velmi dobře využívaly mezipředmětových vztahů, přirozeně vedly žáky k aplikování nových poznatků a nabytých dovedností. Diferencovaly učivo podle specifických vzdělávacích potřeb žáků. Vynikající byla v tomto směru hodina mluvnice v jedné třídě 2. ročníku. Ve většině hodin byl kladen velký důraz na průběžné pozitivní hodnocení a poskytování pomoci žákům, aby úspěšně zvládli dílčí úkoly. Žákům byla poskytována zpětná vazba jednak důslednou opravou jejich písemných projevů, jednak průběžnou analýzou chybných řešení. Klasifikace byla přiměřená a objektivní. Dílčí nedostatky se objevily v některých frontálně vedených hodinách, kde byl omezený prostor pro aktivní učení. Celkově byla malá pozornost věnována rozvoji kooperativních dovedností žáků.

V hodinách panovala vstřícná, pozitivně laděná, klidná pracovní atmosféra. Žáci ve většině hodin respektovali daná pravidla, pracovali se zájmem, s důvěrou se obraceli na učitelky. Bylo zřejmé, že jsou vedeni k osvojování správných pracovních návyků a potřebných dovedností.

2. stupeň – český jazyk a dějepis

Výuka obou předmětů probíhala podle schválených učebních osnov. Časová dotace je v souladu s učebními plány realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Tematické plány vyučujících zahrnují všechna témata osnov i příslušné učivo. Prostor je věnován rozvoji komunikativních dovedností, výchově ke čtenářství, orientaci v literatuře. Jednotlivé oblasti výuky literatury, mluvnice a slohu se vzájemně prolínají a rozvíjejí. Učivo dějepisu a jeho cíle jsou deklarovány v souladu se standardem základního vzdělávání.

Všichni vyučující jsou pro výuku obou předmětů odborně a pedagogicky způsobilí. Odráží se to příznivě ve věcné správnosti výuky. Ve vyučování bylo použito magnetofonových nahrávek, jazykových příruček a

slovníků. Žáci mají vhodné učebnice, schválené MŠMT ČR.

V českém jazyce se vyučování soustřeďovalo na rozvoj komunikativních dovedností, osvojování správné techniky čtení a psaní. Žáci byli vedeni k poznávání bohatství české slovní zásoby, formulování vlastních názorů. Důraz byl kladen i na pravopisné dovednosti. V dějepisu byla preferována faktografie. Žáci byli zatěžováni mnoha podrobnostmi, což bránilo hlubšímu poznání historických událostí v souvislostech.

Všichni vyučující mají dlouholeté zkušenosti s vyučováním na 2. stupni základní školy. Navštívené hodiny po obsahové stránce zodpovědně připravili. Učební cíle hodin byly stanoveny jasně a srozumitelně. Výběr učiva odpovídal cílům a úrovni tříd. V některých hodinách českého jazyka byl uplatněn diferencovaný přístup k zadávání úkolů žákům a práci s nimi. Tempo práce bylo ve většině hodin přizpůsobováno potřebám žáků. Individuální práce s integrovanými žáky a dalšími žáky s vývojovými poruchami v učení nebyla zaznamenána. Nadanější žáci dostávali úkoly navíc. Výjimečně byly hodiny členěny tak, aby bylo splněno pouze naplánované učivo. Žáci respektovali dohodnutá pravidla a řídili se jimi. Pokyny vydávané vyučujícími byly srozumitelné a jednoznačné. Vyučující komunikovali s většinou žáků, takže nikdo nezůstal po celé vyučování pasivní.

Převažujícími metodami práce v českém jazyce byl výklad, rozhovor se žáky, samostatná práce s učebnicí, textem, samostatné proslovy žáků, procvičování diferencované podle úrovně žáků. Podporovány byly tvořivé aktivity. V dějepisu převažovala metoda výkladu v kombinaci s řízeným rozhovorem, práce s učebnicí. Výklad byl přetížen fakty. Výkladové pasáže byly v některých hodinách dlouhé, bez střídání tempa a průběžného opakování. Vyučující sklouzávali do stereotypních vyučovacích postupů. Důležitou složkou výuky byla orientace v prostoru a v čase. Obsahy nových pojmů byly žákům vysvětlovány.

V některých hodinách obou předmětů nebylo provedeno závěrečné shrnutí učiva, žákům nebylo řečeno, zda byly splněny cíle výuky a nebyl zhodnocen jejich výkon. Nebylo vždy jasné, které učivo je nutno si zapamatovat a které je jen ilustrativní.

Žáci byli prací zaujati ve většině hodin českého jazyka. Zvolenými metodami práce a organizací hodin se podařilo učinit z nich aktivní účastníky výuky.

Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Vyučovací čas byl účelně využit. V některých hodinách českého jazyka byly uplatněny metody a formy práce nabyté při dalším vzdělávání učitelů.

Vyučující hovořili spisovným jazykem. Působili na žáky pozitivně. Měli k nim velmi pěkný vztah. Chovali se k nim velice pěkně. Chválili je, vyzdvihovali klady a taktně sdělovali nedostatky. Byli příkladem vystupováním, pracovním zaujetím, vědomostmi, spisovnou mluvou.

Ve výuce českého jazyka a dějepisu byla zjištěna výrazná převaha pozitiv.

Cizí jazyky (anglický jazyk, německý jazyk)

Časová dotace předmětů souhlasí s učebním plánem. Obsah učiva je v souladu s učebními osnovami. Ve sledovaných hodinách byly stanoveny vhodné a přiměřené výukové cíle. Probírané učivo plynule navazovalo na dříve probranou látku.

Výuka ve škole je zajištěna 6 vyučujícími, z nichž 3 mají vyučující odbornou i pedagogickou způsobilost a 3 pouze pedagogickou způsobilost. Neodbornost neměla na úroveň výuky negativní vliv. Kvůli onemocnění části vyučujících nemohly být provedeny plánované hospitace u všech učitelů.

Výuka probíhala z části v nově vybudované jazykové učebně, jejíž technické vybavení a estetické působení na žáky plně odpovídá požadavkům na moderní výuku cizích jazyků. Některé třídy nemohou tuto učebnu pro vysoký počet žáků využívat pravidelně. Z tohoto důvodu probíhá část hodin při dělení do skupin i ve kmenových třídách, kam je nutno didaktickou techniku i veškeré pomůcky na každou hodinu nosit. Didaktická technika (televize a video, řídicí pult se sluchátky, didaktické pomůcky, nástěnky, slovníky) byla v průběhu výuky pravidelně využívána. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice s pracovními sešity.

Výuka byla téměř ve všech hodinách účelně řízena. Učivo bylo žákům předáváno věcně správně a srozumitelně. Vyučující používali (jedinou výjimkou) ke komunikaci důsledně vyučovaný jazyk. Žáci byli v celém průběhu hodiny vedeni k aktivnímu mluvnímu projevu. Metodicky byly hodiny převážně pestré a pro žáky přitažlivé. Zejména organizace hodin anglického jazyka ve 4. ročníku a německého jazyka v 5. ročníku dokázala motivovat a aktivizovat zájem žáků a udržet jejich pozornost po celou vyučovací hodinu. Kladný vliv na vytvoření klidné a příjemné pracovní atmosféry ve třídách mělo zařazování soutěží a didaktických her. Dostatek času bylo věnováno na procvičování a upevňování učiva. Vyučovací čas byl ve všech hodinách využit efektivně.

V úvodu hodin, v průběhu výuky i při hodnocení byli žáci pozitivně motivováni. V závěru hodin bylo prováděno shrnutí probrané látky a stručné zhodnocení činnosti žáků. Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky byla dodržována. Osobnost žáků byla plně respektována.

Písemné projevy žáků vyučující pravidelně kontrolují a opravují. Počet známek v žákovských knížkách byl dostatečný, ve spektru známek chybělo více hodnocení samostatných ústních projevů žáků (vyprávění,

rozhovory, popisy).

Verbální úroveň učitelů v hodinách měla rozdílnou úroveň.

Ve výuce cizích jazyků byla zjištěna výrazná převaha pozitiv.

Hudební výchova

Časová dotace předmětu souhlasí s učebním plánem. Učivo je v souladu s učebními osnovami. Ve sledovaných hodinách byly stanoveny vhodné a věku žáků přiměřené výukové cíle. Návaznost učiva na předcházející učivo byla zajištěna.

Výuka byla ve 2 hodinách zajištěna učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí, ve 2 hodinách vyučujícími bez odborné i pedagogické způsobilosti. Na úroveň vyučování neměla tato skutečnost negativní vliv.

Hodiny se většinou odehrávaly (2. stupeň) v odborné učebně s velmi dobrým materiálním zajištěním. Její estetické působení na žáky umocňuje nový funkční nábytek. Výuka ve 2. a 4. ročníku probíhala ve kmenových třídách. Materiálně technické vybavení zde bylo méně bohaté, ale účelné. Doprovodný nástroj i ukázky k poslechu musely učitelky nosit do tříd s sebou. Při výuce teorie hudební výchovy bylo nutno notovou osnovu na tabuli nakreslit.

V úvodu všech hodin byli žáci pozitivně motivováni. Před zahájením vlastních zpěvních činností chyběla téměř vždy hlasová či intonační cvičení. Málo bylo dbáno na dodržování hygienických návyků při zpěvu (držení těla, otevírání úst, nadechování, frázování) po celou dobu výuky. Metodicky byla činnost v hodinách zejména v nižších ročnících pestrá a rozmanitá. Zařazovány byly taneční prvky a relaxační chvílky. Všechny vyučující používaly při zpěvu doprovodný nástroj (kytara, piano).

Teoretické učivo bylo žákům podáváno věcně správně, srozumitelně a v rozsahu, který odpovídal věku a schopnostem žáků. Dostatek času byl věnován procvičování učiva a zjišťování, zda učivo bylo pochopeno. Ve 2. a 5. ročníku byl důraz položen na zpěvní činnosti.

Dohodnutá pravidla komunikace mezi žáky a učiteli byla dodržována (s výjimkou několika žáků v 9. ročníku). Učitelky dbaly na rozvoj komunikativních dovedností žáků a vytvářely jim prostor pro uplatnění znalostí, dovedností a zkušeností.

Ve výuce hudební výchovy byla zjištěna výrazná převaha pozitiv.

Matematika

Týdenní hodinové dotace předmětu odpovídají ve všech ročnících na 2. stupni schválenému vzdělávacímu programu. Učivo je v tematických plánech vyučujících uspořádáno přehledně a v souladu s učebními osnovami předmětu. Z plánů je patrná kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky, vhodně je zařazeno souhrnné opakování učiva v úvodu i v závěru školního roku. Většina vyučujících preferovala obsahová složka výuky před organizační. Matematiku vhodně doplňují volitelné předměty technické kreslení a informatika. Žáci školy se zapojují do řešení úloh matematických soutěží a olympiád. Činnost vyučujících matematiky koordinuje předmětová komise.

Všichni vyučující splňují podmínky pro odbornou i pedagogickou způsobilost ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vybavení školy pomůckami odpovídá potřebám výuky, vyučující mají k dispozici didaktickou i výpočetní techniku. Žáci používají předepsaným způsobem schválené tituly učebnic a některé další učební texty. Hospitované hodiny proběhly v běžných kmenových učebnách, které poskytují pro činnost žáků vhodné psychohygienické podmínky. Estetika prostředí učeben byla dobrá, z hlediska potřeb výuky matematiky byly v některých učebnách využity aktuální nástěnné přehledy učiva. Většina vyučovacích hodin matematiky je rozvrhu hodin vhodně zařazena. Tempo výuky bylo v převážné části sledovaných hodin přiměřené schopnostem žáků. V hodinách převládalo jednotvárné frontální vyučování.

Nové učivo bylo vyvozováno ve spolupráci vyučujících se žáky a v logických krocích. Navazovalo na dříve získané vědomosti a dovednosti žáků. Výklad učiva byl srozumitelný, věcně správný. Probíhal v optimálním tempu. Důraz byl kladen na přehledný zápis a používání správné terminologie. Žáci byli vyučujícími vedeni k aplikování získaných vědomostí. Nové i dříve probrané učivo bylo průběžně opakováno a procvičováno. V závěru některých sledovaných hodin chyběl dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva, případně bylo učivo shrnuto bez aktivní spolupráce se žáky. Až na výjimky bylo vyučujícími věnováno málo pozornosti individuální práci s různě nadanými žáky. Převládala přímá práce s celou třídou. Úkoly pro samostatnou práci měly většinou charakter nediferencovaných frontálních činností. Skupinové formy práce byly zařazeny výjimečně. Výuka byla zabezpečena nezbytnými pomůckami. Didaktická technika nebyla v žádné ze sledovaných hodin využita. V některých hodinách s převahou opakování a procvičování učiva byla absence didaktické techniky příčinou nižší efektivity výuky.

Ve 3 sledovaných hodinách byla navozena účinná vstupní motivace žáků, v ostatních hodinách se vyučující omezili na oznámení cíle a plánu hodiny. Motivační prvky jako pochvala, povzbuzení, průběžné hodnocení

dílčích úspěchů žáků byly používány poměrně málo. Ve 2 sledovaných hodinách bylo učivo dobře aktualizováno a vhodně byly prezentovány některé mezipředmětové vztahy. S jedinou výjimkou chybělo v hodinách celkové závěrečné zhodnocení aktivity žáků a kvality jejich práce. Podklady vyučujících pro klasifikaci žáků odpovídaly hodinové dotaci předmětu. Mezi jednotlivými vyučujícími jsou výrazné rozdíly v četnosti známek. Vyplývají z různé frekvence testování vědomostí žáků. Vyučující věnují potřebnou péči sestavování a vyhodnocování čtvrtletních písemných prací i jejich následné opravě. Žákům, kteří zameškali nebo nezvládli některé učivo, je poskytována vyučujícími pomoc.

Učitelé i žáci se během výuky řídili dohodnutými pravidly chování a jednání. Žáci přistupovali k práci převážně zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně. Vyučující se vyjadřovali srozumitelně, odborně i jazykově správně. Někteří rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků a dbali na jazykovou správnost jejich ústního projevu. V některých hodinách byl prostor pro samostatný ústní projev žáků omezen monologem vyučujících. Úprava písemných a grafických prací žáků má rozdílnou úroveň. Závisí na míře pozornosti, kterou této oblasti činnosti žáků příslušný vyučující věnuje.

Při výuce předmětu byla zjištěna negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Tělesná výchova

Dvouhodinová týdenní dotace tělesné výchovy je ve všech třídách v souladu se schváleným vzdělávacím programem. Žákům na 2. stupni škola nabízí další možnosti pohybového vyžití ve volitelném a nepovinném předmětu sportovní hry. Žáci na 1. stupni absolvují plavecký výcvik, v 7. ročníku probíhá lyžařský výcvik. Žáci se zúčastňují řady sportovních soutěží v místě i v rámci okresu.

Výuka tělesné výchovy je naplánována v rámcovém tematickém plánu vyučujících a odpovídá učebním osnovám předmětu. Z plánu není zcela patrná návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Oblast plánování je koordinována předmětovou komisí tělesné výchovy.

Sledované hodiny tělesné výchovy byly vedeny 2 odborně i pedagogicky způsobilými učiteli a učitelem s odbornou způsobilostí pro výuku jiných předmětů.

Škola má pro výuku tělesné výchovy velmi dobré podmínky. Využívá 2 vlastní nestejně prostorné tělocvičny, jež jsou vybaveny veškerým potřebným tělovýchovným nářadím, které je v dobrém technickém stavu a umožňuje plnit učební osnovy předmětu v plném rozsahu. Z hlediska bezpečnosti žáků nejsou zcela vhodné používané lehké žíněnký s textilním povrchem. V kabinetu tělesné výchovy je dostatek náčiní, které je řádně udržováno a průběžně doplňováno. V příznivém počasí je využíváno i nedaleké městské hřiště, zařízené vhodně pro nácvik některých lehkooatletických disciplín.

Hospitované vyučovací hodiny proběhly v tělocvičnách školy. Zařazené činnosti byly přiměřené věku a stupni rozvoje pohybových dovedností žáků. Výuka probíhala v souladu s obecně platnými psychohygienickými zásadami. Hodiny byly vhodně členěny, tempo výuky odpovídalo aktuálnímu složení žákovských skupin. Správně byly zařazovány oddechové pohybové činnosti.

Do sledovaných hodin bylo v souladu s učebními osnovami předmětu zařazováno převážně základní učivo, ojediněle také učivo rozšiřující. Předností sledovaných hodin byla velmi dobře sestavená a vedená průpravná část, zaměřená mimo jiné na upevnování správného držení těla. Činnost v hlavních částech hodin byla velmi dobře organizována. Příprava cvičebních stanovišť byla rychlá. Pohybové aktivity na sebe plynule navazovaly. K efektivnímu využití vyučovacího času významně přispívala velmi dobře zorganizovaná činnost žáků v družstvech a cvičení na stanovištích. Pohybové činnosti byly žákům vyučujícími správně vysvětlovány, podle potřeby i názorně předváděny. Při nácviku nových dovedností byl většinou dodržován správný metodický postup. Výukou prolínalo opakování a procvičování dříve probíraného učiva, které většina žáků již dobře zvládala. Žáci cvičili se zájmem, byli ukázněni. Vyučující dbali na jejich bezpečnost. Žáci používali vhodný cvičební úbor.

Výběr a organizace činností zařazených do výuky převážně vhodně podněcovaly zájem žáků o cvičení. V některých sledovaných hodinách bylo vymezeno málo prostoru průběžnému hodnocení činnosti žáků a opravování chyb, kterých se někteří žáci dopustili. V závěru některých sledovaných hodin chybělo celkové zhodnocení činnosti žáků. Při klasifikaci žáků vyučující nepřihlíželi pouze k měřeným a bodovaným výkonům žáků, ale respektovali i jejich snahu, dílčí pokroky a celkový přístup k práci v předmětu.

Pokyny vyučujících byly přesné a srozumitelné. Žáci na ně pohotově a správně reagovali. Nedostatkem bylo nedůsledné používání správného názvosloví. Vzájemná dobrá komunikace ve všech sledovaných hodinách souvisela se zřetelným vstřícným postojem vyučujících k žákům. O pohybové aktivity projevovali žáci zájem. Správně reagovali na podněty vyučujících, respektovali jejich autoritu a byli ukázněni. Většina má vytvořené dobré pohybové návyky.

Ve výuce tělesné výchovy byla zjištěna výrazná převaha pozitiv.

Přírodopis, přírodověda, chemie

Časové dotace předmětu a zařazení tematických celků do jednotlivých ročníků odpovídaly přijatému vzdělávacímu programu. Podle záznamů v třídních knihách bylo vyučováno učivo v souladu s osnovami. Laboratorní práce jsou zařazovány v návaznosti na jednotlivé tematické celky.

Celkem bylo hospitováno ve 2 hodinách chemie, 3 hodinách přírodopisu a 2 hodinách přírodovědy. Výuka částí přírodopisu, přírodovědy a celé chemie byla vedena učitelkou s vysokoškolským vzděláním, ale bez odpovídající odborné a pedagogické způsobilosti. Učebny a odborné pracovny byly účelně zařízeny, působily esteticky. Žáci byli vybaveni kvalitními učebnicemi. Věcná náplň výuky odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům.

V části sledovaných hodin byly uplatněny vhodné formy činnostního vyučování. Učitelky dokázaly zaměstnávat žáky vyhledáváním informací potřebných k poznávání přírodních dějů. Žáci dostávali otázky a úkoly, které řešili s pomocí učebnice nebo na základě pozorování modelů, demonstračních obrazů, geologických map. V průběhu výuky si svoje poznatky zapisovali, čímž se připravovali na pozdější efektivní komunikaci s vyučujícími. Kladem výuky přírodopisu byla schopnost vyučující zaměstnávat žáky vhodně volenými problémovými otázkami.

V části sledovaných vyučovacích hodin nebyl vytvořen prostor k využívání a rozvoji poznávacích dovedností žáků. V těchto hodinách převážil verbální projev vyučujících. Žákům nebylo umožněno aktivní zapojení do výuky. Učivo nebylo orientováno na uplatnění poznatků v praxi a běžném životě.

Žáci byli motivováni i samostatným řešením úkolů, vyhledáváním informací. Jejich zájem byl podněcován využitím názoru, dobrým plánem a organizací hodin. Podnětně působilo vysoce odborné podání učiva, logický sled poznatků a přátelské vystupování učitelů.

Výkony žáků byly hodnoceny objektivně.

Ve výuce a přírodopisu, přírodovědy a chemie byla zjištěna výrazná převaha pozitiv.

Hodnocení kvality vzdělávání

Stavba hodin na 1. stupni většinou odpovídala vytýčeným výukovým cílům, věku a možnostem žáků. Při stanovení konkrétních vzdělávacích cílů vycházela naprostá většina učitelek ze schopností a možností žáků, z celkové úrovně žákovských kolektivů. Učitelky jsou informovány o specifických vzdělávacích potřebách žáků a zpravidla podle toho diferencovaly učivo. Ve výuce byly respektovány didaktické zásady. Využívány byly mezipředmětové vztahy. Žáci byli přirozeně vedeni k aplikování nových poznatků a nabytých dovedností. V hodinách panovala vstřícná, pozitivně laděná, klidná pracovní atmosféra.

Na 2. stupni probíhala výuka podle schválených učebních osnov. Cíle vyučování byly v souladu se standardem základního vzdělávání. Ve většině sledovaných hodin byl věnován prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Na kvalitu výuky neměla negativní vliv skutečnost, že vyučující neměli požadovanou odbornou nebo pedagogickou způsobilost. Učivo bylo žákům podáváno věcně správně, srozumitelně a v rozsahu, který odpovídal věku a schopnostem žáků. Ve většině sledovaných vyučovacích hodin zaujímaly činnosti žáků dostatečný časový prostor.

V některých sledovaných hodinách převažoval verbální projev vyučujících.

Žáci přistupovali k práci převážně zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně.

Činnost předmětových komisí účinně napomáhá zlepšovat kvalitu výuky.

Velmi dobrou úroveň má materiální zabezpečení výuky cizích jazyků, přírodovědných předmětů, humanitních předmětů i tělesné výchovy. Není vždy dostatečně využíváno.

Kvalitu výchovy a vzdělávání příznivě ovlivňuje i kulturnost a estetická podnětnost interiérů školy a jejího okolí.

Kvalita vzdělávání byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Plánování

Dlouhodobým koncepčním záměrem vedení školy je vytvořit ve školním areálu školy veřejně přístupné sportoviště pro míčové sporty a ve spolupráci se ZUŠ a SVIS Prachatice společně vytvořit podmínky pro vznik "Dětského centra pro vzdělávání i volný čas". Prioritami jsou výuka v souladu se schválenými učebními dokumenty, vytváření takových podmínek pro mimoškolní činnost, aby žáci měli možnost realizovat se i ve volném čase, organizování činnosti pedagogických pracovníků v zájmu žáků. Mezi hlavní úkoly patří chování žáků na veřejnosti v souladu s kritérii slušného chování. Prioritou vedení je i péče o svěřený majetek a zlepšování materiálně technického vybavení pro výuku.

Koncepční záměry v oblasti vzdělávání reagují na požadavky rodičů a žáků. Vedení školy se je snaží dát do souladu s celospolečenskými potřebami. Na vytváření koncepčních záměrů se aktivně podílejí všichni zaměstnanci školy. Koncepční záměry podporuje i rodičovská veřejnost a rada školy. Uváděny jsou do souladu se zájmy a názory zřizovatele.

Plánování vychází z výsledků práce školy v minulých obdobích. Roční plán a dílčí plány měsíční jsou reálné. Uskutečňování koncepčních záměrů je z nich patrné. Celkově plánování působí jako ucelený systém, z něhož jsou zjevné základní cíle pro jednotlivé oblasti práce školy.

Schválené učební plány realizovaných vzdělávacích programů byly vedením školy rozpracovány tak, aby co nejvíce vyhovovaly potřebám a zájmům žáků. Tato snaha přispěla v 8. a 9. ročníku k tomu, že byl zaveden kvůli vyšší efektivitě výuky v předmětu pracovní činnosti 14denní cyklus výuky místo týdenního. Žáci tak měli v jednom týdnu 28 vyučovacích hodin, zatímco druhém týdnu 32 hodiny. Průměrný počet 30 vyučovacích hodin byl zachován. Organizace vyučování byla provedena v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR, k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení čj. 18 276/98. Úprava nebyla podle tohoto Metodického pokynu schválena a nebyla předepsaným způsobem dokumentována.

Volitelné předměty jsou ve škole v souladu s učebním plánem a na žádost žáků a rodičů zavedeny již od 7. ročníku. Vyučují se základy administrativy (7. roč.), základy ekonomiky a účetnictví (8., 9. roč.), informatika (7., 8., 9. roč.), sportovní hry (7., 8., 9. roč.), technické činnosti (7. roč.), technické kreslení (8., 9. roč.). Učební osnovy pro jednotlivé ročníky na sebe navazují.

Škola vychází vstříc žákům se specifickými poruchami v učení a vypracovává pro ně individuální plány výuky. Poskytuje na žádost zákonných zástupců žáků konzultace v jednotlivých předmětech.

Organizování

Chod školy se řídí Organizačním řádem, který je pravidelně inovován na základě zkušeností s řízením školy. V Organizačním řádu jsou rozděleny pravomoci ředitele a jeho zástupců pro 1. a 2. stupeň. Pravomoci jsou delegovány i na poradní orgány ředitele (pedagogická rada, výchovný poradce, výchovná komise školy, předmětové komise a metodické sdružení). Poradní orgány s vedením školy úzce spolupracují. Organizační řád přesně a jasně upravuje zásady vnitřního styku, poskytování informací, pravidla pro zastupování pracovníků a předávání funkcí, definuje pracovníky organizace, její členění, rozděluje kompetence a odpovědnosti, vymezuje odborné působnosti. Určuje pravidla pro provádění kontrolní činnosti. Součástí vnitřních norem organizace je spisový, archivní a skartační řád, vnitřní směrnice účetní jednotky, odpisový plán, předpis pro vyplácení cestovních náhrad, pravidla pro evidenci a inventarizaci. Organizační řád vytváří účinnou organizační strukturu a umožňuje kvalitní řízení školy.

Ředitel školy má zpracované pro jednotlivé ročníky učební plány pro vzdělávací program Základní škola a Obecná škola. Na základě klasifikace lékaře má škola zpracovány individuální plány výuky pro integrované žáky. Mimoškolní činnost vyučujících se řídí vnitřní Směrnicí pro akce organizované mimo sídlo školy.

Hlavním zdrojem informací pro zaměstnance školy je týdenní plán práce, zpracováván vedením školy. Aktuální informace jsou sdělovány bezprostředně individuálně nebo na mimořádných provozních poradách. Žáci se dozvídají potřebné informace prostřednictvím třídních učitelů nebo pomocí školního rozhlasu. Rodiče jsou zpravováni na pravidelných třídních schůzkách, při Dnech otevřených dveří, prostřednictvím žákovských knížek a při předem domluvených schůzkách s vedením školy nebo pedagogickými pracovníky. Informace jsou předávány rychle a v úplné podobě.

Osobní data zaměstnanců jsou uložena na chráněném místě v ředitelně. Data žáků jsou uložena v počítači zástupce ředitele a chráněna heslem. Sekretářka nevystavuje dokumenty, na kterých by bylo uvedeno rodné číslo a další osobní údaje zaměstnanců.

Významný podíl na bezpečnosti a ostražce svěřeného majetku má kamerový a mikrofónový systém, který

monitoruje všechna bezpečnostně citlivá místa budov vně i uvnitř.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům (s výjimkou výše uvedené organizace výuky pracovních činností v devátých ročnících).

Při škole byla zřízena v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, jako zástupce rodičů rada školy. Funguje jako kontaktní orgán mezi rodiči a vedením školy. Podílí se i na přenášení námětů a připomínek rodičů k práci školy.

Veřejnosti představuje škola výsledky své práce pomocí svého pěveckého sboru, který vystupuje při vhodných příležitostech na kulturních akcích mateřských škol, Charity, Domova důchodců v Kúsově apod. Dramatický kroužek vystupuje při obdobných příležitostech a společně s pěveckým sborem připravuje vystoupení vánoční a ke Dni matek. Ještě v tomto roce budou připraveny stránky školy na Internetu.

Výroční zpráva je zpracována v souladu s ustanoveními zákona č. 564/1990 Sb. a obsahuje dostatek informací, jež slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná.

Ředitel vždy respektuje podněty a připomínky orgánů státní správy a samosprávy.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy se řeší problémy rychle a operativně. Ředitel školy má komplexní přehled o dění ve škole. Dokonale zná osobnosti spolupracovníků. Jedná převážně liberálně. V případě nutnosti je velmi rozhodný. Spolupracovníky do vedení školy si vybírá tak, aby byli na výši profesně i lidsky, aby měli zájem zvyšovat svou kvalifikaci. Podporuje u všech zaměstnanců kreativitu a iniciativní přístup k práci. Vyžaduje, aby měli pochopení pro žáky, ale byli nesmlouvaví při kontrole zadaných úkolů.

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje ve škole 36 vyučujících, z toho 1 důchodkyně. Věková skladba učitelského sboru je příznivá – do 35 let má věk 7 vyučujících a do 45 let 18 vyučujících. Fluktuace pracovníků je nízká a sbor je stabilizovaný. Vyučující velmi dobře spolupracují (zejména na 1. stupni), vzájemně si vyměňují zkušenosti. Přenášejí mezi sebou informace o novinkách ve formách, metodách a organizaci vyučování, mají zájem o uplatňování moderních pedagogických trendů v praxi. Vedení školy vytváří pro práci vyučujících velmi dobré podmínky, cílevědomě vyučující vede a motivuje k dalšímu vzdělávání. Všichni vyučující se průběžně vzdělávají. Pomoc začínajícím a nequalifikovaným vyučujícím je zajištěna.

Hodnocení pracovníků vychází z výsledků kontrolní činnosti na všech pracovištích školy. Především při osobním pohovoru dochází k rozebrání kladů a nedostatků práce jednotlivých zaměstnanců. Finanční ohodnocení kvalitní práce se děje formou odměn a osobních příplatků. Výši určuje ředitel na základě doporučení zástupců ředitele a své kontrolní činnosti za pomoci kritérií, s nimiž byli pracovníci seznámeni.

Operativní řízení je jako celek funkční, pružné a účinné. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, účelně využívá jedinečných schopností pracovníků a jejich dobrých nápadů.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je víceúrovňový a periodický. Zásady jsou stanoveny Organizačním řádem. Pravidelně probíhají porady všech pracovníků, na nichž se analyzují poznatky z kontrolní činnosti. Každý týden se vedení školy setkává při poradě. Pedagogické rady jsou organizovány 4 za rok.

Hospitační činnost začíná obvykle ke konci prvního čtvrtletí. O hospitaci je veden záznam, který je projednán s vyučujícím a podepsán. Záměrem hospitace je zjistit, zda učitelé dodržují učební osnovy a plánované rozvržení učiva. Hodnotí se projev učitele, stavba hodiny, sleduje se kvalita přípravy žáků na hodinu, úroveň jejich znalostí a dovedností, jejich chování, aktivita a spolupráce s učitelem.

Provoz a hospodaření školy jsou kontrolovány po 2 liniích. Základní účetnictví školy vede účetní a současně je odlišným způsobem (v jiném programovém souboru) vedeno účetnictví ředitelem a jeho zástupci. Jednou za čtvrt roku dochází ke srovnání. Systém je průkazný. Finanční prostředky přidělované státem a zřizovatelem jsou vedeny odděleně podle platných předpisů. Kontroly provedené v tomto školním roce Školským úřadem Prachatice neshledaly nedostatky.

Kvalita práce pedagogů a žáků je sledována vedením školy pomocí srovnávání kontrolních prací žáků paralelních tříd. Na posuzování výsledků se podílejí předmětové komise a metodická sdružení. Výsledky jsou vyhodnocovány a ze závěrů vyvozovány důsledky pro další práci.

Hodnocení kvality řízení

Škola se rozvíjí na základě dlouhodobých plánů rozvoje. Došlo k výraznému zlepšení materiálně technického vybavení. Vedení školy vytváří pro práci vyučujících velmi dobré podmínky, velmi dobře vede vyučující a motivuje je k dalšímu vzdělávání.

Záměry deklarované při poslední inspekci jsou plněny i v oblasti stabilizace pedagogického sboru.

Zásadou pochopení zřizovatele města Vimperk se podařilo od poslední inspekce vybudovat odbornou učebnu jazyků vybavenou plně moderní audiovizuální technikou. Zbudována byla učebna pro hudební výchovu, vznikla druhá učebna informatiky vybavená nejnovější výpočetní technikou s připojením na Internet. Zrekonstruovány byly podlahy v obou tělocvičnách.

Řízení školy je racionální a efektivní. Má velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dodržování Metodického pokynu MŠMT ČR čj. 28 275/2000-22

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22 byl projednán na provozní poradě. Z jednání na této poradě nebyl veden zápis. Kopii pokynu mají u sebe třídní učitelé jednotlivých tříd.

Škola se již setkala s projevy šikany. V době inspekce řešila ve spolupráci s Referátem sociálních věcí OkÚ Prachatice a s PPP Prachatice případ šikany v 7. ročníku.

Při řešení výchovných problémů jsou zapojeni výchovný poradce, třídní učitelé jednotlivých tříd a rodiče provinilých žáků. Problémem je záporný postoj rodičů těchto žáků ke vzniklým problémům. Často své děti kryjí, jsou nekritičtí a popírají i skutečnosti zjištěné Policií ČR. Ta podobná provinění vzhledem k nízkému věku žáků po vyšetření odkládá.

Škola je aktivní ve spolupráci s rodiči šikanujících i šikanovaných žáků, spolupráci s orgány veřejné správy. Snaha předcházet šikaně se projevila zejména zpřísněním dozoru ve školní jídelně a chodbách o delších přestávkách. Ve školním řádu je z výchovných důvodů zmínka o chování žáků i v době mimo vyučování.

Působení proti šikaně je prioritou školy. Objektívni příčiny způsobují, že není plně úspěšné. Přesto uplatňování Pokynu MŠMT čj. 28 275/2000-22 vykazuje výraznou převahu pozitiv, má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Koncepce rozvoje školy.
- Plán práce školy pro školní rok 2000-2001.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999-2000.
- Dokumentace o kontrolní činnosti vedení školy.
- Tematické plány vyučujících.
- Písemnosti žáků.
- Hospitační záznamy školních inspektorů.

ZÁVĚR

Škola i její součásti naplňují myšlenky zvolených vzdělávacích programů. Prioritou kromě vzdělávání je snaha zajistit pro žáky program i v odpoledních hodinách. Vedení školy plánovitě zlepšuje materiálně technické podmínky pro výuku. Pečuje o kulturní prostředí v budově školy i jejím okolí.

Vedení školy reagovalo na závěry a doporučení ČŠI. Po inspekci provedené ve školním roce 1995 – 1996 došlo k odstranění nekvalifikované výuky v nepovinném předmětu anglický jazyk. Zvýšila se estetická úroveň interiérů budovy, zejména chodeb. V převážné většině předmětů se zlepšila úroveň kontroly písemných prací žáků.

Zjištěná pozitiva:

- Upravené a čisté prostředí školy.
- Estetická výzdoba učeben, interiérů školy a jídelny.
- Postupně se zlepšující materiálně technické podmínky výuky.
- Škola vychází vstříc žákům se specifickými poruchami v učení a vypracovává pro ně individuální vzdělávací programy.
- Poskytování konzultací žákům na žádost rodičů.
- Organizačním řádem přesně a jasně upravená organizace školy.
- Cíleně podporovaná mimoškolní činnost žáků.
- Stabilizace pedagogického sboru.
- Uplatňování progresivních metod a forem výuky na 1. stupni.
- Vytváření velmi dobrých pracovních podmínek pro zaměstnance.
- Vytváření vhodných podmínek pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků.
- Podíl všech pedagogických pracovníků školy na posuzování kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Zjištěná negativa:

- Nedodržení týdenních hodinových dotací v osmých a devátých ročnících.

Škola využívá a čerpá finanční prostředky ze státního rozpočtu efektivně a účelně v souladu s platnými právními předpisy.

Činnost školy měla ve sledovaných oblastech velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jiří Horák, prom. historik	Jiří Horák v. r.
Členové týmu	Mgr. Jana Dostálová	Jana Dostálová v. r.
	Mgr. Iva Neumannová	Iva Neumannová v. r.
	Mgr. Arnošt Punčochář	Arnošt Punčochář v. r.
	Miloš Vogeltanz	Miloš Vogeltanz v. r.

V Prachaticích dne 8. února 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 2. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Zdeněk Říha	Zdeněk Říha v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Prachatice, referát školství, Velké náměstí 3 383 01 Prachatice	27-02-2001	29/01
Město Vimperk, Městský úřad, Steinbrenerova 6, 385 17 Vimperk	27-02-2001	30/01
Rada školy ZŠ Smetanova Pavčina Kotlíková předsedkyně Smetanova 405 385 01 Vimperk	27-02-2001	31/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány